

L'obra escultòrica d'Antoni Pocoví, escolà de Manacor

Maria de la Mar Gaita Socias
Fotografies: Antoni Galmés Juan

Aquest treball es planteja com una primera aproximació a la figura d'Antoni Pocoví Ordines. Escolà major de la parròquia de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor durant la primera meitat del segle XX, home cabdal en el procés de construcció del nou temple neogòtic i autor de gran part de la decoració escultòrica, interior i exterior, de la nova església, la seva personalitat i obra resten encara poc conegudes. Algun article del Sr. Rafel Ferrer Massanet, que va conèixer l'escolà, i breus referències en les publicacions sobre la història recent de Manacor constitueixen l'única bibliografia sobre el tema. Per això, el present estudi s'ha centrat en la recerca en la premsa de l'època, en el recull de les informacions orals proporcionades per Maria Pocoví Frau, filla d'Antoni Pocoví, i en la confecció d'un primer catàleg de la seva obra.

Algunes dades biogràfiques

Antoni Pocoví Ordines va néixer a Manacor el 7 de setembre de 1871¹. Casat amb Margalida Frau Verd, van tenir onze fills. Vivien just davant l'església parroquial, a la illeta del Palau, a una casa actualment desapareguda.

Quan devia tenir devers vint anys, Antoni començà la tasca com a escolà de la parròquia dels Dolors, coincidint amb l'inici de les obres per edificar una nova església, iniciativa impulsada pel rector arxiprest de Manacor, el rector Rubí. La implicació de l'escolà en aquest projecte fou molt intensa, com es veurà als apartats següents. Anys després, probablement devers el 1923², un dia de la Candelera, un atac de glaucoma el va deixar cec i el seu fill Bartomeu el va haver de substituir en el càrrec. Tot i la cegesa, continuà lligat a la parròquia: el seu alt grau de coneixement i d'interiorització de l'edifici i de tots els seus detalls i obres li van permetre exercir com a cicerone de l'església, tasca que va dur a terme fins a la seva mort, el 26 de desembre de 1960.

El 1961 l'Ajuntament va acordar dedicar-li un carrer. Fou el 1970 quan es va assenyalar el carrer elegit: l'antic carreró de l'Església³.

Sembla ser que l'escolà fou autodidacta. Tanmateix, cal dir que el seu pare, Joan Pocoví, era mestre picapedrer⁴ i que, per tant, degué entrar en contacte amb el món de la talla de la pedra a través de la via familiar, com era tan habitual en la majoria dels oficis en temps passats.

La seva obra escultòrica a la parròquia de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

El context: la construcció de la nova església

Antoni Pocoví va desenvolupar la major part de la seva obra escultòrica en el context de la construcció de l'actual església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor, d'estil neogòtic, iniciada a final del segle XIX. El gran impulsor d'aquest projecte fou, sens dubte, el rector Rubí, el qual "aconseguí interessar tot el poble de Manacor movent-lo a col·laborar en l'obra de l'Església amb entusiasme popular, doblers, jornals i materials"⁵. Antoni Pocoví constitueix un clar exponent d'aquest entusiasme i il·lusió, comú a molts dels seus coetanis.

Veient les necessitats d'ornamentació que anava generant l'edificació del grandios temple i les limitacions dels recursos econòmics disponibles, l'escolà es va anar iniciant en l'escultura, sempre amb el suport del rector. A més, va participar en el procés de construcció, col·laborant estretament amb el mestre d'obres, Miquel Fons Caldentey. Totes les obres que va dur a terme per a la nova parròquia les va realitzar de manera voluntària, sense rebre cap compensació econòmica, només impulsat pel desig de comptar al més aviat possible amb un temple magnífic que seria l'orgull de la vila.

S'atribueix a l'escolà Pocoví la realització de tota l'escultura en pedra de la nova parròquia neogòtica⁶, tant exterior com interior, a més de la gran rosassa central. Així, Rafel Ferrer Massanet, en un article dedicat a Antoni Pocoví posa en boca seva les següents paraules: "Un servidor hace sesenta y siete años que soy el sacristán mayor, y trabajé toda la escultura en piedra del interior y del exterior. Todos los capiteles claves, púlpitos y estatuas de piedra son trabajadas por un servidor y en el rosetón central, ni al dibujo ni a los vidrios nadie ha puesto las manos más que un servidor"⁷.

Interior

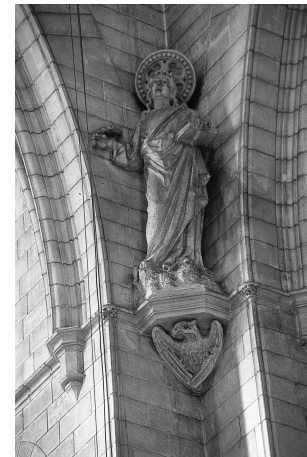
Els evangelistes

Quatre grans figures tallades en pedra representant els evangelistes són una de les realitzacions més importants de l'escolà Pocoví a l'interior de Nostra Senyora dels Dolors. Es tracta d'unes escultures gegantines, d'uns quatre metres d'alçada.

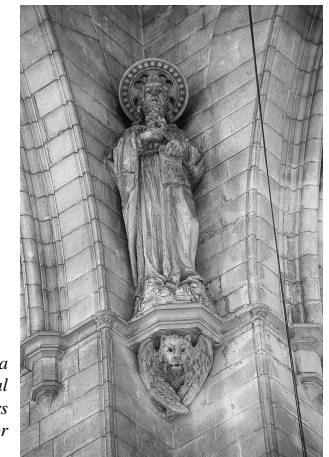
Sant Joan, sant Marc, sant Mateu i sant Lluç s'ubiquen sobre uns suports en forma d'angle situats a gran alçada als quatre cantons de la cúpula del creuer. Sota els suports de les figures s'observen els seus símbols identificatius, reduïts a ros-

tres alats: l'àguila amb sant Joan, el lleó amb sant Marc, l'home amb sant Mateu i el bou amb sant Lluç. Els quatre evangelistes s'aixequen sobre un fragment de pedra sense treballar, simulant unes roques. Vesteixen túnica i sostenen cada un d'ells una ploma i el llibre. Les corones, calades i decorades amb una sanefa de cercles, es repeteixen a les figures de sant Miquel i sant Rafel de l'exterior de la torre-campanar.

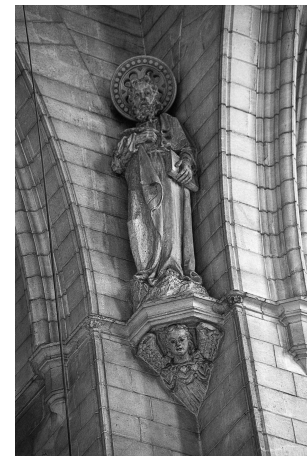
Una notícia apareguda al diari *La Aurora* del 18 de juliol de 1908 permet una aproximació a la data de la seva realització: "Van ultimandose con actividad los adornos interiores de la cúpula de nuestra Parroquia. Esta semana se han colocado en los ángulos de las elevadas pilastras los sustentáculos en donde han de apoyarse los cuatro evangelistas, cuyas piezas ya están montándose"⁸.

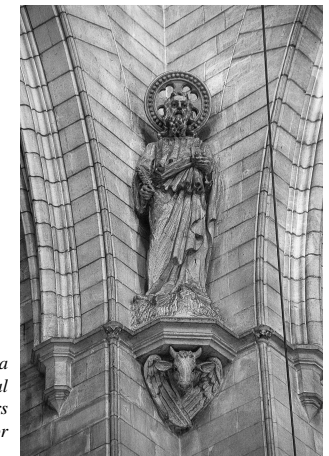
Sant Joan. Interior de la cúpula de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Sant Marc. Interior de la cúpula de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Sant Mateu. Interior de la cúpula de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Sant Lluç. Interior de la cúpula de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Les claus de volta

Les enormes claus de volta representen diversos temes relacionats amb la parròquia manacorina⁹: la Mare de Déu dels Dolors, titular del temple, i l'escut del rector Rubí, principal promotor de les obres, en el presbiteri; el Sant Crist i el Ite. ad Joseph en el creuer del Sant Crist; l'Assumpta i la façana de Sant Joan del Laterà de Roma en el creuer de l'Assumpta; inscripcions relacionades amb la Santíssima Trinitat a la cúpula¹⁰ i, a la nau central, els escuts dels principals donants de les obres de la nova església.

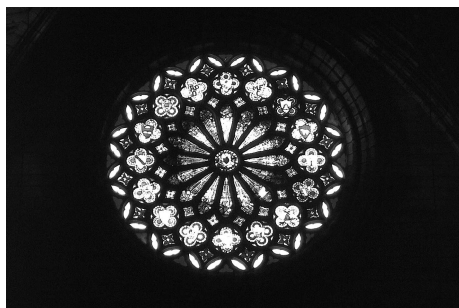
Sembla ser que totes les claus de volta són obra d'Antoni Pocoví, almenys el seu esbós. Al diari *La Aurora* de dia 13 de març de 1909, hem pogut constatar l'autoria de la clau de volta que representa la Mare de Déu dels Dolors:

“En la tarde del jueves fue subida la llave del ábside, en las obras que se efectuan en nuestra iglesia parroquial. La operación se realizó felizmente echándose una vez terminada, las campanas al vuelo. La escultura de la llave representa la Virgen de los Dolores, trabajo debido al cincel del ingenioso y habil escultor D. Antonio Pocoví”¹¹.

La rosassa

Rafel Ferrer transcriu l'anècdota que va determinar l'inici de la construcció de la rosassa¹², corroborada per la filla de l'escolà. Com ha succeït en la construcció de moltes esglésies, la manca de recursos econòmics impedia obrir el gran finestral. El rector Rubí va transmetre a l'escolà major, el seu home de confiança, la seva pena per haver de tapiar l'espai reservat a la rosassa. Antoni Pocoví, tan decidit i entusiasmat amb les obres de la nova parròquia com el seu rector, va decidir fer algunes proves amb vidres de colors i, animat per mossèn Rubí, va emprendre l'obra.

La rosassa, d'uns sis metres de diàmetre, presenta l'escut de Manacor al centre i, voltant tot el seu perímetre, l'escut del rector Rubí, flanquejat per les inicials del mestre d'obres, Miquel Fons Caldentey, i les del propi autor, Antoni Pocoví Ordines, a més dels escuts de les

Rosassa de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Clau de volta de la cúpula de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor amb al·legoria de la Santíssima Trinitat

famílies manacorines que van contribuir a les obres. Maria Pocoví conta que son pare va decidir posar les seves inicials al no trobar cap representació de l'escut del llinatge Pocoví.

El Nin Jesús de la Mare de Déu de les Neus

La Mare de Déu de les Neus és una imatge gòtica que, segons la tradició, va arribar a Manacor juntament amb el Sant Crist i n'Eloy, la campana major. Diverses fonts bibliogràfiques contenen que el Nin Jesús originari era guardat a una casa senyorial de Manacor¹³, tot i que ignorem les raons d'aquest fet i el lloc on és actualment, si encara es conserva. El cas és que l'escolà va realitzar la figureta en fusta del Bon Jesús que duu actualment aquesta marededéu sagrari gòtica.

Nin Jesús de la Mare de Déu de les Neus. Església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Altres obres

A l'interior, trobem altres obres escultòriques atribuïdes a Antoni Pocoví encara poc documentades. Cal citar les dues trones a ambdós costats del presbiteri; són pràcticament idèntiques i, tot i que la major part de la seva ornamentació està configurada per inscripcions, presenten un relleu a la part frontal amb una representació de Jesús amb els apòstols. Les escales que condueixen al Sant Crist, amb una balustrada calada i un animal fantàstic a l'extrem de la barana, datat el 1912, també sembla ser obra de l'escolà. Finalment, destacarem la decoració dels capitells, amb motius molt diversos, sobretot els de la capella del Sant Crist i els de la capella de l'Assumpció.

L'exterior

Les gàrgoles

Les gàrgoles representen animals, reals o fantàstics, imitant les de les construccions emblemàtiques del gòtic, com la Seu o la Llonja.

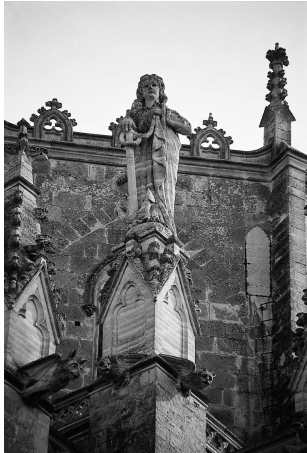
Gàrgola representant una àguila. Exterior de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Gàrgola representant una mona. Exterior de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Els finestrals

Tot i que la majoria d'obertures i finestrals apareixen decorats per mènsules amb motius florals estilitzats, alguns presenten motius figuratius, animals o humans, que podrien ser obra d'Antoni Pocoví.

Mare de Déu de l'Esperança. Exterior de la cúpula de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

L'Esperança

Sobre un dels pinacles situats als angles de l'exterior de la cúpula del creuer destaca una escultura de la Mare de Déu de l'Esperança. Cal entendre aquesta figura com una representació de la virtut cristiana de l'Esperança, part d'un projecte escultòric que havia d'ésser molt més ampli: "Igualmente se comenzarán los trabajos para tallar cuatro grandes estatuas simbolizando cuatro virtudes cristianas, que deberán colocarse en cuatro puntos cardinales del exterior de la cúpula y cuyo coste pagan diversas personas generosas que voluntariamente se han ofrecido"¹⁴.

El campanar

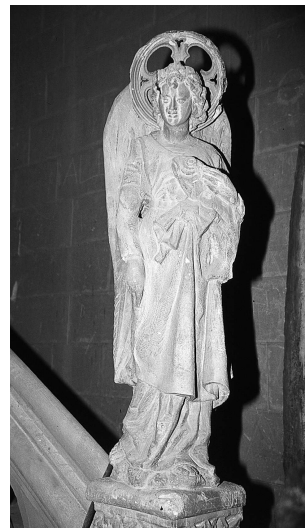
Sant Rafel

Al començament de l'escala de la torre-campanar, trobem una petita figura de sant Rafel, realitzada en pedra. A la seva base hi ha la data de 1923. Segons Rafel Ferrer, Antoni Pocoví va perdre la vista mentre l'estava tallant i l'estatua va quedar inacabada¹⁵. Certament, si observem la túnica del sant encara es poden apreciar les marques del cisell.

Sant Miquel i sant Rafel

A la mateixa torre Rubí, flanquejant els dos angles del campanar a la part de l'actual plaça de l'enginyer Barceló, cal destacar la presència de dues figures de grans proporcions.

La de l'esquerra és una imatge de sant Miquel, vestit amb túnica i amb unes enormes ales. Sosté una llança de ferro, no de pedra, amb la qual llanceja el dimoni, representat com una mena de drac alat amb rostre antropomorf. La similitud d'aquest rostre amb la màscara del dimoni gros podria explicar-se pel fet que Antoni Pocoví, segons recorda la seva filla, va obrar una d'aquestes caretes per a les festes de Sant Antoni.

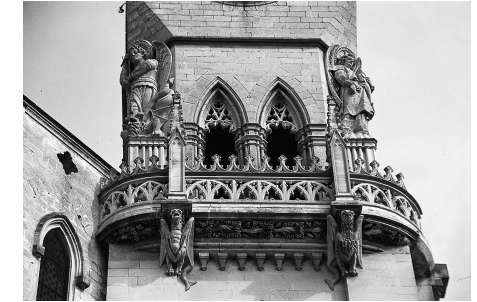

Sant Rafel. Interior de l'escala de la torre-campanar de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

L'altre sant, molt similar, és sant Rafel. També sosté una llança de ferro, a més del peix característic.

Sota les escultures dels sants hi ha dues figures que representen dos dracs alats.

Pel que fa a aquestes escultures, el diari *La Aurora* de dia 7 de desembre de 1907 ens dóna la següent informació: "En la torre campanario se está terminando el segundo

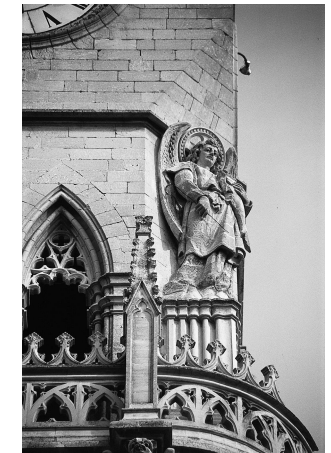

Imatge general del cos central de la torre-campanar de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor, on es concentra la decoració escultòrica

Sant Miquel. Exterior de la torre-campanar de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

cuerpo, coronandolo con una artística balconada, formada por más de ciento ochenta piezas de vistosa piedra y de dos metros de longitud cada una. El desague de dicho balcon se verificará por las ocho esquinas formadas por las caras en que actualmente está subiendo la torre, cuyas esquinas rematarán en ocho artísticas figuras que está labrando en piedra el sacristán de la parroquia D. Antonio Pocoví, hombre, al parecer nacido más para el arte arquitectónico que para ocuparse en las modestas ocupaciones propias de una sacristia"¹⁶. Sembla que el pla de les vuit escultures es degué reduir posteriorment a quatre. Així ho ressenya el *Manacor* de dia 22 de maig de 1926, en un article titulat "Obras de Caridad", signat per Ruy-Perez: "Me han asegurado también, que dentro breve plazo van a ser colocadas en la Torre-Campanario las cuatro estatuas y el grandioso reloj, con que la munificencia del Monte-Pio de Manacor, ha querido obsequiar a la Ciudad"¹⁷. Finalment, només es van poder col·locar les imatges de sant Miquel i sant Rafel.

Sant Rafel. Exterior de la torre-campanar de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors de Manacor

Altres obres

Sant Roc

Tot i que la major part de les seves obres són tallades en pedra, Antoni Pocoví va dur a terme puntualment imatges de caràcter devocional fetes amb fusta. Ja hem esmentat el Nin Jesús que porta actualment la Mare de Déu de les Neus. Ara ens ocuparem d'una altra escultura en fusta¹⁸, la figura de sant Roc que es conserva a la parròquia de Crist Rei de Manacor, la qual fou obrada per Antoni Pocoví conjuntament amb Antoni Artigues, membre de la congregació dels germans de la Caritat. Aquesta imatge fou realitzada per a presidir l'altar major de l'església que els germans de la Caritat, instal·lats al barri de sa Vilanova el 1893, van construir en substitució de l'antic oratori de la Sagrada Família. L'escultura es va col·locar, reemplaçant una pintura del sant, el 15 d'agost de 1900¹⁹.

Sobre una base quadrangular s'alça la imatge del sant, patró de la congregació dels germans de la Caritat i titular de la seva església. Sant Roc apareix dempeus i en actitud orant, amb els braços creuats sobre el pit i amb la mirada dirigida cap al cel. Se l'ha representat amb els habituals atributs de pelegrí, les petxines i el bordó amb la carabassa. Va descalç i ensenya les ferides d'una de les cames, provocades, segons la seva llegenda, per la pesta que es va contagiar quan s'ocupava dels desvalguts. Al seu costat es troba un altre dels seus atributs, el ca que li portava el menjar quan estava malalt²³.

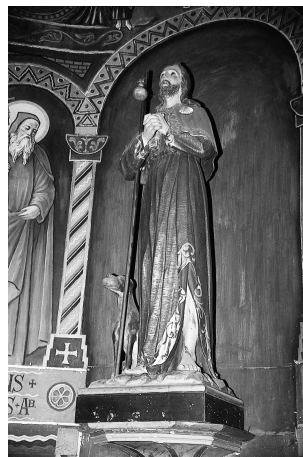
El mapa de Mallorca en relleu

Tot i que l'obra de l'escolà es va desenvolupar a l'àmbit religiós, cal esmentar una realització fora d'aquest camp: el mapa de Mallorca en relleu. Un germà petit d'Antoni Pocoví, Joan, estava vinculat com a ajudant a l'equip militar que havia vingut des de Madrid per tal de dur a terme un mapa de l'illa. Amb les dades de les quals disposava gràcies al seu germà, no sabem si amb permís dels militars o sense, l'amo Antoni va dur a terme un mapa en relleu amb guix pintat.

Conclusions

A manera de conclusió, podem dir que Antoni Pocoví és un personatge destacat en la història recent de la parròquia dels Dolors en la seva doble faceta d'escultor i d'escolà major.

Estilísticament, la seva obra s'insereix en la tendència neogòtica que caracteritza bona part de l'escultura al final del segle XIX i començament del XX, en la línia d'escultors com Llorenç Ferrer, autor de la decoració de la façana i l'escala

Sant Roc. Parròquia de Crist Rei de Manacor

de la Diputació Provincial, actual seu del Consell Insular de Mallorca, i del treball escultòric del portal major de l'església de Santa Eulàlia de Palma, o de Guillem Galmés, autor d'algunes de les imatges de la façana neogòtica de la Seu de Mallorca.

Com a escolà, certs episodis, recordats per la seva filla Maria o transcrits per Rafel Ferrer, demostren el grau d'entrega d'Antoni Pocoví a aquesta tasca, la seva preocupació per conservar els béns artístics de la parròquia i el seu entusiasme, paral·lel al de molts dels seus contemporanis, per millorar i dignificar el nou temple. Així, sabem que va netejar i recuperar algunes obres, com el quadre de la Transfiguració. En definitiva, exemplifica la figura de l'escolà major, fonamental pel que fa al manteniment i vigilància constant dels temples, i que actualment per desgràcia està desapareixent de moltes parròquies.

Bibliografia consultada

- CABRER LLITERAS, Jaume, *Visita a la reial parròquia de Nostra Senyora dels Dolors*. Manacor, Manacor, Muntaner, 1984.
- CARVAJAL MESQUIDA, Albert; LLITERAS VIVES, Joan; GOMILA GRIMALT, Antoni, *Els antics oratoris de Manacor*, Manacor, Ajuntament de Manacor, 1999.
- FERRER MASSANET, Rafael, *El ciego y la luz (Antonio Pocoví y Ordinas)*, separata de la revista *Cort*, Palma, 1961.
- FUSTER, Josep Maria, *Carrers de Manacor*, Manacor, Ajuntament de Manacor, 1997.
- FUSTER FORTEZA, Gabriel, *Historia de Manacor*, Palma, Fullana, 1966.
- "Rubí Pocoví, Rafel Ignasi –el Rector Rubí–", a *Gran Enciclopèdia de Mallorca*, v. 15, pàgs. 13-14.
- SOCÍAS CERDÁ, Luis Germán, "Nuestra Señora de los Dolores de Manacor", a *Revista Balear*, any IX, núms. 36 i 37, Palma, tercer i quart trimestre, 1974, pàgs. 27-37.

Premsa

- La Aurora (1906-1916)
- El Anunciador (1911-1912)
- Manacor (1921-1926)
- El Manacorens (1889-1890)

Notes

1. Les dates apuntades en aquesta breu biografia han estat extretes de l'article FERRER MASSANET, Rafael, *El ciego y la luz (Antonio Pocoví Ordinas)*, separata de la revista *Cort*, Palma, 1961.
2. Segons l'article FERRER MASSANET, Rafael, *El ciego y la luz (Antonio Pocoví Ordinas)*, separata de la revista *Cort*, Palma, 1961, la darrera obra que va poder tallar Antoni Pocoví abans de quedar cec fou la figura de sant Rafel situada a l'escala del campanar, la qual presenta la inscripció "1923" a la seva base.
3. FUSTER, Josep Maria, *Carrers de Manacor*, Manacor, Ajuntament de Manacor, 1997, pàg. 56.

4. Al recent estudi CARVAJAL MESQUIDA, Albert; LLITERAS VIVES, Joan; GOMILA GRIMALT, Antoni, *Els antics oratoris de Manacor*, Manacor, Ajuntament de Manacor, 1999, es troben algunes referències a Joan Pocoví. Cal dir que als anys 1862 i 1863 va intervenir en algunes obres a l'antic cementiri de Manacor, entre les quals destaca la recomposició de la cúpula de l'oratori (pàg. 119). A més, va dur a terme, en una primera fase, les obres del petit oratori que es construí a partir de 1882 al barri de sa Vilanova, dedicat a la Sagrada Família, segons plànols de l'arquitecte Cayetano Buigas (pàg. 123). També fou el mestre picapedrer elegit per a la construcció del santuari del Cor de Jesús, segons un projecte de Bartomeu Ferrà, iniciativa que va quedar interrompuda quan només s'havien aixecat els murs fins a l'arrancada dels arcs, pel fet de coincidir amb l'edificació del nou temple parroquial (pàg. 107).

5. CABRER LLITERAS, Jaume, *Visita a la reial parròquia de Nostra Senyora dels Dolors*. Manacor, Manacor, Muntaner, 1984.

6. CABRER LLITERAS, Jaume, *Visita a la reial parròquia de Nostra Senyora dels Dolors*. Manacor, Manacor, Muntaner, 1984; FUSTER FORTEZA, Gabriel, *Historia de Manacor*, Palma, Fullana, 1966, pàgs. 355 i 369.

7. FERRER MASSANET, Rafael, *El ciego y la luz (Antonio Pocoví Ordinas)*, separata de la revista *Cort*, Palma, 1961.

8. *La Aurora*, núm. 99, 18 de juliol de 1908, pàg. 3.

9. CABRER LLITERAS, Jaume, *Visita a la reial parròquia de Nostra Senyora dels Dolors*. Manacor, Manacor, Muntaner, 1984.

10. "Esta semana se ha empezado á colocar las llaves secundarias que en número de ocho han de formar la corona de la llave principal de la cúpula. Estas llevarán esculpidas la siguiente inscripción: Virgo Dolens –Ora pro nobis– distribuida en sílabas. En la principal habrá una alegoría de la Santísima Trinidad", *La Aurora*, núm. 51, 24 d'agost de 1907, p. 3.

11. *La Aurora*, núm. 132, 13 de març de 1909, pàg. 3.

12. FERRER MASSANET, Rafael, *El ciego y la luz (Antonio Pocoví Ordinas)*, separata de la revista *Cort*, Palma, 1961.

13. CABRER LLITERAS, Jaume, *Visita a la reial parròquia de Nostra Senyora dels Dolors*. Manacor, Manacor, Muntaner, 1984.

14. *El Anunciador*, núm. 77, 14 de juny de 1912.

15. FERRER MASSANET, Rafael, *El ciego y la luz (Antonio Pocoví Ordinas)*, separata de la revista *Cort*, Palma, 1961.

16. *La Aurora*, núm. 66, 7 de desembre de 1907, pàg. 3.

17. *Manacor*, núm. 64, 22 de maig de 1926, pàg. 1.

18. També dintre del treball en fusta val la pena esmentar que la filla de l'escolà va sentir contar que son pare fou autor d'una marededéu morta per a la parròquia de Capdepera, fet que no hem pogut comprovar.

19. CARVAJAL MESQUIDA, Albert; LLITERAS VIVES, Joan; GOMILA GRIMALT, Antoni, *Els antics oratoris de Manacor*, Manacor, Ajuntament de Manacor, 1999, pàgs. 122-125.

20. FERRANDO ROIG, Juan, *Iconografía de los santos*, Barcelona, Omega, 1991, pàg. 240.

21. BROTONS CAPÓ, M. Magdalena, "L'Escultura a Mallorca a l'època del Modernisme", a: ROMAN QUETGLAS, Júlia (coord.), *Les arts a Mallorca a l'època del Modernisme (1890-1920)*, Manacor, Ajuntament de Manacor, 2001, pàgs. 29-48.

22. *Gran Enciclopèdia de la Pintura i l'Escultura a les Balears*, volum II, Palma, Promomallorca, 1996, pàgs. 162-163.

23. *Gran Enciclopèdia de Mallorca*, volum 6, pàg. 143.

Les pintures murals de don Llorenç Bonnin

Maria Esperança Nicolau Martínez

Antoni Galmés Juan

Introducció

L'objectiu de la present comunicació és donar a conèixer un poc més la pintura mural de don Llorenç, ja que darrera la seva imatge per tots coneguda s'amaga un gran artista, que no ha tengut mai por de provar les més variades tècniques pictòriques, però que alhora s'ha deixat aconsellar per persones que ell considerava devien tenir uns coneixements més amplis d'aquestes tècniques.

És per tot això que no hem dubtat d'anar a parlar amb el propi don Llorenç, ja que d'ell podíem obtenir una sèrie d'informacions que d'altra manera hagués estat impossible.

Don Llorenç Bonnin i Bonnin va néixer a Manacor el 1921, en el si d'una família de profundes conviccions religioses. El 1945 fou ordenat sacerdot.

Des de petit don Llorenç es veié envoltat per la pintura, de fet la seva mare ja pintava, com ho demostra el frontal de l'altar que presidia antigament la parròquia de Crist Rei i que es troba guardat a la pròpia parròquia, a la zona del baptisteri. Més endavant assistí a classes de dibuix amb l'amo en Toni Sant i posteriorment amb el Sr. Eduardo Llauradó. Ja en el seminari rebia les visites setmanals del Sr. Ignasi Furió, que contribuïren de manera definitiva en la seva formació. A més, s'han de destacar també les seves inquietuds, que satisfieia consultant llibres, de tècniques, de teoria artística, etc., així com també amb els experts que tenia al seu abast.

Pel que fa a la seva obra pictòrica mural, i depenent de la base sobre la qual hagué de treballar, don Llorenç emprà dues tècniques: la primera el fresc, tècnica reina de la pintura mural, i la segona, quan no fou possible el fresc, l'oli, tot i que emprat d'una manera un tant especial.

Pel que fa al fresc, és una pintura que necessita una preparació un tant específica: es dona fixant el color sobre l'eixalbat quan aquest encara està humit. La